

РОЗДІЛ 1

КОЛИ ПРИСУТНЯ ЗАГРОЗА

«Понад усе — відмовитися бути жертвою».

— МАРГАРЕТ ЕТВУД

Він, мабуть, уже давно за нею спостерігав. Ми не впевнені — але нам відомо, що вона була не першою його жертвою. В той день, намагаючись ґрунтовно скупитися, Келлі не розраховувала, скільки продуктів їй буде зручно донести додому. Ледве справляючись із важкими сумками, вона виправдовувала своє рішення тим, що якби йшла двічі, то довелось б повертатися, коли стемніє, а вона надто переймалася своєю безпекою. Піднімаючись сходами до дверей під'їзду, вона побачила, що двері незачинені (знову). Дівчина подумала, що її сусіди просто не розуміють загрози, і хоч їхня байдужість до безпеки дратувала її, в цю мить Келлі відчула полегшення, що не доведеться діставати свій ключ.

Вона надійно зачинила за собою двері. Була впевнена, що зачинила їх, бо почула, як клацнув замок, а отже, він, ймовірно, вже стояв у коридорі.

На неї чекав підйом чотирма маршами сходів, який Келлі хотіла подолати не зупиняючись. Майже наприкінці третього маршу один з її пакетів розірвався,

і з нього випали бляшанки з котячим кормом. Вони дещо грайливо покотилися сходами, так, ніби намагалися втекти від неї. Бляшанка, що покотилася найпершою, зупинилася на марші другого поверху, і Келлі спостерігала, як вона буквально завертає за ріг, пришвидшується і ніби свідомо зістрибує з наступного маршу, зникаючи з видимості.

«Піймав! Я зараз принесу», — вигукнув хтось. Келлі не сподобався цей голос. Їй одразу ж щось у ньому здалось неприємним, але тут вона побачила, як сходами підіймається приязний на вигляд хлопець, збираючи бляшанки з кормом.

— Дозвольте я вам допоможу, — сказав він.

— Ні, дякую. Все під контролем.

— Щось не схоже, що у вас усе під контролем. На який вам поверх?

Вона зробила паузу перед тим, як відповісти:

— На четвертий, але я впораюся, справді.

Він не слухав і, назбиравши купу бляшанок із кормом, притиснув їх до грудей однією рукою.

— Я теж іду на четвертий. І вже запізнююся. Але це не моя провина — у мене зламався годинник. Тож ходімо вже. Нумо я це теж візьму.

Він потягнувся за однією з важчих сумок, які Келлі тримала в руках. Вона відповіла:

— Ні, дякую, я донесу, не треба.

Не відпускаючи пакет, він сказав:

— Знаєте, люди бувають надто гордими.

Якусь мить Келлі не відпускала сумку, та коли відпустила — ця начебто незначна взаємодія між привітним незнайомцем та людиною, яка прийняла його люб'язну допомогу, стала сигналом — для нього і для неї, — що вона готова довіритися йому. Коли сумка

перейшла з-під її контролю під його контроль, сама дівчина перейшла теж.

— Нам варто поквапитися, — сказав він, випереджаючи Келлі. — Ми маємо погодувати голодного kota.

Хоч здавалося, що тієї миті він просто хотів допомогти, вона почувалася стурбованою, однак на це наче й не було причини. Він поведився приязно, як джентльмен, і вона відчула провину за своє підозріле ставлення до нього. Їй не хотілося бути людиною, яка нікому не довіряє, тож за мить вони вже були біля дверей її квартири.

— Ви знали, що коти можуть прожити без їжі три тижні? — запитав він. — Я розкажу вам, як дізнався цей факт: я пообіцяв другові годувати його кішку, поки він був у від'їзді, але забув.

Келлі стояла біля дверей своєї квартири, відчинивши їх.

— Далі я сама, — промовила вона, сподіваючись, що він віддасть їй сумки, прийме її подяку та піде. Натомість він сказав:

— О ні, я так довго сюди підіймався не для того, щоб котяча їжа знову опинилася на підлозі.

Коли вона почала вагатися, чи варто впустити його, він із розумінням усміхнувся:

— Слухайте, ми можемо залишити двері відчиненими, як роблять леді у старому кіно. Я просто поставлю сумки та піду. Обіцяю.

Дівчина все ж впустила його, але він своєї обіцянки не дотримався.

Тепер, коли вона розповідає мені історію про зґвалтування і весь цей тригодинний жах, який їй довелося пережити, Келлі зупиняється і тихо схлипує. Їй уже відомо, що раніше він заколов одну зі своїх жертв ножем.

Усю нашу розмову, відтоді як ми сіли одне навпроти одного в маленькому саду біля мого офісу, Келлі тримала мене за обидві руки. Їй двадцять сім років. До зґвалтування вона працювала психологом для скривджених дітей, але вже давно не поверталася до роботи. Той приязний на вигляд хлопець спричинив три години страждань у її квартирі та щонайменше три місяці страждань у її пам'яті. Впевненість, яку він відлякав, досі ховалась у ній, а гідність, яку поранив, досі загоювалася.

Келлі скоро дізнається, що здатність прислухатися до одного дрібного сигналу інстинкту самозбереження врятувала їй життя, так само, як і нездатність прислухатися до багатьох інших поставила її під загрозу. Вона дивиться на мене вологим, але ясним поглядом і каже, що хоче зрозуміти кожну стратегію, якою він скористався. Вона хоче, щоб я пояснив їй, що саме помітила її інтуїція, коли врятувала їй життя. Але вона сама пояснить це мені.

— Це було вже після того, як він приставив пістолет до моєї голови, після того, як він зґвалтував мене. Це було пізніше. Він встав із ліжка, вдягнувся, а тоді зачинив вікно. Поглянув на свій годинник, а тоді став поводитися так, наче поспішав кудись.

— Мені вже треба йти. Слухай, не будь такою переляканою. Я обіцяю, що не завдам тобі шкоди.

Келлі точно знала, що він бреше. Знала, що він збирався вбити її, і хоч це, певно, важко уявити, але лише тоді вона почала відчувати справжній страх.

Він махнув пістолетом і сказав:

— Не рухайся й нічого не роби. Я піду на кухню, візьму щось попити, а тоді піду. Обіцяю. А ти лишайся на місці.

У нього не було причин перейматися, що Келлі може ослухатися його, оскільки з тієї миті, коли вона віддала йому сумку, і дотепер вона повністю перебувала під його контролем.

— Ти ж знаєш, що я нікуди не піду, — запевнила дівчина.

Та щойно він вийшов із кімнати, Келлі встала й пішла слідом, стягнувши простирадло з ліжка. «Я була прямо за ним, наче привид, а він не знав, що я там. Ми разом вийшли у коридор. У якийсь момент він зупинився, і я зупинилася теж. Він подивився на мій програвач, з якого грала музика, потягнувся до нього й зробив гучніше. Коли він пішов у напрямку кухні, я повернула і вийшла через вітальню».

Келлі чула, як відкриваються шухляди, поки виходила з квартири, залишивши двері прочиненими. Вона одразу ж пішла до квартири навпроти (чомусь переконана, що там не зачинено). Підійнявши палець до губ, вона дала своїй здивованій сусідці знак мовчати й зачинила за собою двері.

— Я розуміла, що якби залишилась у себе, він повернувся б із кухні й вбив мене, але не знаю звідки у мене була така впевненість.

— Ні, знаєте, — відповів я.

Вона зітхає і заново згадує всю ситуацію. «Він встав і вдягнувся, зачинив вікно, поглянув на свій

годинник. Він пообіцяв, що не завдасть мені шкоди, і ця обіцянка була несподіваною. Тоді пішов на кухню попити, як він сказав, але я почула, як він відчиняє там шухляди. Звісно, він шукав ніж, проте я зрозуміла все ще до того». Вона замовкла.

— Гадаю, йому потрібен був ніж, бо пістолет був би надто гучний.

— Чому ви вважаєте, що він переймався щодо шуму? — запитав я.

— Не знаю, — вона замовкає, відводячи погляд убік і згадуючи нападника у своїй спальні. — О... я зрозуміла. Я знаю, знаю. Справа була в шумі — тому він зачинив вікно. Ось тоді я зрозуміла.

Враховуючи, що він одягнувся й збирався йти, у нього не було інших причин зачиняти її вікно. Саме цей непомітний сигнал попередив Келлі, й саме страх пробудив у ній сміливість одразу ж встати й піти за чоловіком, який збирався вбити її. Пізніше вона описала свій страх — він був настільки глибокий, що, крім нього, у тілі не залишилося інших відчуттів. Наче звір, що ховався всередині неї, страх показав свій повний зріст та піднявся, використовуючи м'язи її ніг. «Я нічого не могла вдіяти, — пояснила дівчина. — Я просто стала пасажиркою свого тіла, що рухалося в коридор».

Вона відчула справжній страх, не звичайний сполох, не такий страх, який ми відчуваємо під час перегляду кіно чи перед публічним виступом. Цей страх — наш могутній союзник, який вимагає робити те, що він каже. Іноді цей страх наказує людині прикинутися мертвою, чи припинити дихати, чи тікати, кричати або битися. Страх Келлі наказав їй: «Просто поведься тихо й не сумнівайся в мені, і я виведу тебе звідси».

Келлі сказала, що тепер відчуває нову впевненість у собі, бо знає, що діяла згідно зі своїм інстинктом і змогла врятувати собі життя. Вона сказала, що втомилася слухати звинувачення та звинувачувати себе за те, що впустила його у квартиру. Вона сказала, що дізналася на наших зустрічах достатньо, щоб більше ніколи не стати жертвою такої ситуації.

«Можливо, саме це мені варто було винести з цього досвіду, — роздумувала Келлі. — Найдивніше те, що з усією цією інформацією мені тепер не так страшно ходити самій, як було до того. Але ж має бути легший спосіб цього навчитися».

Ця думка вже виникала в мене. Я знаю: те, що врятувало життя Келлі, може врятувати життя і вам. У її сміливості, у її готовності прислухатися до інтуїції, в її цілеспрямованості розібратись у всьому цьому, в її бажанні звільнитися від безпідставного страху я побачив інформацію, якою можна поділитися не лише з жертвами, а й з тими, хто може уникнути цієї долі. Я хочу, щоб ця книга допомогла вам залишатись у безпеці.

Через мій тривалий аналіз насилля, через те, що я передбачав поведінку вбивць, переслідувачів, потенційних нападників, покинутих бойфрендів, чоловіків, яких відштовхнули, розлючених колишніх працівників, масових убивць та інших — мене називають експертом. Так, я багато чого дізнався, та основна ідея, яку я хочу викласти на цих сторінках, полягає в тому, що ви також є експертами в передбаченні агресивної поведінки. Як і кожне створіння, ви можете усвідомити, коли біля вас присутня загроза. У вас є дар — розумний внутрішній захисник, готовий попередити про небезпеку та вивести з ризикованих ситуацій.